

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50
 Egy hóra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
 osítvány a szerkesztőségbe (Nagy-ujtöze
 1702. sz.) bérmentve küldendő

Előfizethető helyben:
 Földgáz K. Lajos könyvtárosságában
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-ujtöze
 1702. sz. alatti)

Hirdetési díj:
 Négy hasábolos petit szerinti kr. Nagyobb
 terjedelmű és többesrétű hirdetések alk-
 szorint jutányos áron vételnek föl. Bélyeg-
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság sora 30 kr.

Nyilváltó közlemények minden petit sora
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. (Nagy-ujtöze
 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

A generális nagykeresztje.

Király 6 felsége f. évi november hó 17-ről keltezett elhatározásával báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszternek — a Lipótrend nagykeresztjét adományozta.

A Fejérváry báró kitüntetésére ép oly meglepő a dolog érdeménél, valamint a királyi kézirat közlési módjánál fogva.

A mint ugyanis, a hivatalos lapot olvasók tudják, az ilyen kitüntetést tartalmazó királyi kéziratok — az illető felelős miniszter ellenjegyzésével szoktak a hivatalos lapban közzététetni.

Ez pedig azért történik, mert a köz-
 ügyek terén szerzett érdemeknek ilyen-
 mű királyi kitüntetések alakjában való
 elismerése nem kizárólag felségi jog, ha-
 nem a felelős kormányé, a melynek el-
 határozásához a felség csak hozzájárul,
 ha ugyan nem akar a vétő joggal élni.

Es azt is tudják az emberek, hogy
 a hasonló kitüntetések eddig mindig a
 felelős kormány elöterjesztésére szoktak
 adományoztatni az arra tényleg vagy
 címleg érdemesülteknek.

Most kivétel történt.
 A Fejérváry báró nagykeresztjét a
 felség úgy látszik csak saját elhatározás-
 sából adományozta. Legalább a hivata-
 los lapban közölt királyi kézirat a fele-
 lős miniszter által ellenjegyezve nincs.

Ugy kell tekintenünk tehát a báró
 ur kitüntetését, hogy ahhoz a felelős
 kormánynak semmi köze sincsen.

Köze hozzá csak Fejérváry urnak,
 mint a magyar felelős kormány egyik
 tagjának van, a ki eddigi érdemrendjei
 mellé most egy újabbat kapott.

Hogy a felség minő különös érde-
 meket s különösen minő olyan érdeme-
 ket kívánt jutalmazni, a melyeket a báró
 újabb időben szerzett, azt csakugyan ne-
 héz kitalálni s e tekintetben csak annyit
 láttunk, hogy a felség maga fennforogni
 vélt olyan érdemeket, a melyek legalább
 is felérnek — a Lipótrend nagykereszt-
 jével. Nem kutatjuk a felség elhatározásá-
 nak okait, még azt sem vesszük zokon,
 hogy Fejérváry ur nagykeresztjét a fe-

lelős kormány kezdeményezése és hoz-
 zájárulása nélkül adományozta.

Elfogadjuk a tény, hogy a felség
 érdemesült embernek nézi Fejérváry bár-
 ót és mint a királynak kez-ügyében
 esnek nagyobb és nagyobb érdemren-
 dek, hál egyet kiválaszt a sokból és oda
 függeszti az ő érdemesült emberének a
 mellére. Nyilván így került ki a szekrényből
 a Fejérváry báró nagykeresztje is.

Mi azonban egyebet is látunk benne,
 mint egyszerű kitüntetést. Látjuk nevezetesen a felségnek egy tényét, mely azt
 mutatja, hogy Fejérváry báró az újabb
 időben és pedig épen a Szapáry-kormány-
 válsága folyamán szerzett magának arra
 való érdemeket, hogy a király a Lipót-
 renddel honorálja.

De hát miben állanak voltaképen a
 báró ur nagyszerű érdemei épen a kor-
 mányválság idején?

Hát szerintünk csak abban lehetnek
 érdemei, hogy e válság folyamán a ki-
 rályt csakis a báró ur látta el informá-
 cziókkal és épen, mert kitüntetést nyert,
 következtetnünk kell, hogy az informá-
 ciót a király megelégedésére végezte.

Látjuk e mellett azt az osztrák ge-
 nerálit, a ki — bár magyar miniszter —
 mindig a döntő körökkel tart és min-
 dig az osztrák érdeket szolgálja, hát
 méltó arra a Lipótrendre.

Mi egy cseppet sem irigyeljük, sem
 a bárótól a nagy keresztet, sem a nagy-
 keresztől a nemes bárót. Épen jól ki-
 egészítik egymást.

Fejérváry báró osztrák érdemrendet
 kapott — osztrák érdekek szerzett ér-
 demekért.

Hát jól van így és jó tudunk, hogy
 gyakran ilyen érdemekért tüntetik ki a
 magyar minisztert.

Már csak hordozza békén ezt a
 nagykeresztet.

A király adta neki és ő nem is
 fogja visszavenni.

Ámde arra ne számítson a nemes
 báró, hogy mert most újabb nagyke-
 resztje van — a magyar közvélemény
 érdemesült férfinak nézze a haza és

nemzet érdekeiben végzett szolgálatokban.
 Hogyis mondja egy régi magyar dal?:

„Keresztékért akarnak
 Sirt ásní a magyaroknak

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfőn esti hat órakor Eötvös Károly elnöke alatt értekezletet tartván, az elnök elsőben is jelentette, hogy Irányi Dániel halála alkalmából több részvénytárgyat érkezett részint egyesektől, részint vidéki pártköröktől. Ugyszintén több üdvözlő irat érkezett a közelebb lefolyt elnökválasztás alkalmából. Mindkét rendbeli iratokra részben válaszolt, részben válaszolni fog. Helyesbítő tudomásul vétetett. Az indemnitásra vonatkozó törvényjavaslatot a párt nem fogadja el. Felsőházzal s határozati javaslat betérjesztésével Helfy Ignác bizott meg. Felsőházra jelentkezett még Kovács József és Vajay István. A Vaskapu mélyítésére vonatkozó törvényjavaslatnál az értekezlet kijelenti, hogy annak elfogadása, vagy el nem fogadása nem pártkérdés s felsőházzal Helfy Ignác és Pap Elek bizattak meg. Az elnök felhatalmaztatik, hogy azon híresztelést, mintha Csátár Zsigmond a békési képviselőválasztásnál a központ által támogattnék, úgy levélben, mint hírlapilag alaptalannak jelentse ki. Több belügy elintézése után az értekezlet véget ért.

A kormány bemutatása a szabadelvű körben. Wekerle, az új miniszterelnök hétfőn este felhőkör mutatta be a kormány tagjait a szabadelvű körben.

Wekerle hosszabb beszédet intézett a párt tagjaihoz, melyben nemcsak összetartásra, hanem kitartásra is hívta fel őket. Ne a személyi vonalom, de az elvek tartásáért ösztönözték a pártot. A kormányválság idején felmerült nézeteltérések nem a pártbomlásnak voltak jelei, hanem az eszmecsere előfeltételei. Kijelenti, hogy nem ideiglenes próbálkozásra, hanem az alkotmányosság kellekeinek megfelelő működésre vállalkoznak. És épen azért, a mennyire kéri az összetartást, amennyire kéri, hogy minden személyes tekintetet és ellenszenvet félre téve, elvi alapon egyesüljenek, úgy másrésztől azt is kéri a kormány, hogy ez a támogatás, ez az összetartás csak addig terjedjen, a míg valóban megvannak az elvi kötelek és azért azoktól, a kik bármely indokból nem támogathatnak, elvárja azt a politikai kötelest, hogy nem immel-ámmal fogják támogatni az elvi alapot, hanem politikai véleményük nyílt bevallása mellett meg fogják tölteni támogatásukat vonni.

Elnök konstatalva, hogy szólaní senki sem kíván, kimondja, hogy a párt a vezére által mondottakat a legnagyobb lelkesedéssel

magáéva teszi és igéri a párt nevében, hogy ez a kormány köré tömörülve, azt igyekezteiben mindenkor híven támogatni fogja.

Ezután Hegedűs Sándor lelkes szavakban üdvözölte az új kormányt.
 Csérnátóny Lajos tagadja a Tisza-klikk létezését s buzdítja a pártot, hogy ne hagyja magát terrorizálni.

Tibád Antal kijelenti, hogy ő feltétlen bizalommal viseltetik Wekerle Sándor szemé-
 lye és politikai működése iránt. Ö Wekerlét, mint kormányelnököt és mint pártvezért e-
 vetni fogja programja kereshitvételében. E beszéd feltűnést keltett, mert Tibádról azt hit-
 ték, hogy Apponyival pátkált.

Tisza Kálmán tiltakozik az ellen, hogy ő valami klikknek a feje volna. Ö közlegénye a pártnak s mint ilyen fogja kötelességét teljesíteni ott, a hová őt a vezér állítja.

Még Csáky Albin gróf tartott aradozó beszédet, mire az értekezlet véget ért.

Szapáry a saját bukásáról. A B. H. egy nyilatkozatot közöl, melyet állítólag a volt miniszterelnök tett saját bukásáról. A nyilatkozat e közlés szerint úgy hangzott volna: „Szó sincs arról, hogy nekem meg kellett valnom miniszterelnöki állásomtól, én a magam elhatározása folytán közöntem le es pedig azért, mert arra a meggyőződésre jutottam, hogy ha állásomhoz ragaszkodom, pártbomlás idézek elő, ezt pedig minden áron ki akartam kerülni és ez okból váltam meg miniszteri állásomtól. De ha azt tudom, a mit ma tudok, semmi szín alatt nem mondok le, hanem magam forszírozom a pártbomlást; tettem volna ezt annyival inkább, mert evidens, hogy a mai szabadelvű párt bomlását többé feltartóztatni nem lehet. Belátom, hogy egy nagy hűlám volt, tulságos őszinte voltam azokkal szemben, a kik csak azoknak mutatkoztak, de igazán őszinték hozzám soha sem voltak. — S most — fejezte be — csak örülök, hogy a párt nagy többsége is már tudja, kik azok, a kik a pártot szétrobbantani akarják.”

BELFÖLD.

Az államtitkári változások. A P. H. szerint nagy az érdeklődés az iránt, hogy ki marad meg az eddigi államtitkárok közül és ki fog eltavozni. Andrassy Gyula gróf — csakugyan belügyi államtitkár lesz. Nagy nehézséggé ütökzik a második államtitkár kinevezetése. Szalavszky államtitkár távozik, mert kissé nagyot hall és az akadályozza politikai pályájában. Reiszig államtitkár bizonyosan marad; épugy Gromon, valamint Berzeviczy is, bár utóbbi nem a legkellemebb viszonyban van miniszterével. Hogy Fehér Miklós földmívelési államtitkár megy, ez már el van határozva. Utódja Miklós Odón lesz

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A Pallas Nagy Lexikona.

(Az összes tudnivalók kincsháza)

Előkelő salonokban nem egyszer halljuk a társaság egyik-másik kiváló tagjáról, hogy mennyire széleskörű ismerete van. A hölgyek csodálják talpraesett megjegyzéseit, észrevételeinek találó voltát, a férfiak pedig azt a biztosságot és könnyedséget, a melyvel a föl-fölmerülő kérdésekben véleményt mond, vagy föl-világosítást ad.

— Mindenhez hozzá tud szólni s mindenről okosan beszél. Jegyzik meg róla valamennyien.

A társaság ily tagjaival szemben sűrűn találkozunk olyanokkal, a kik máskülömben előkelő, értelmes, talán zseniális emberek, de megvan az a fogyatkozásuk, hogy csak bizonyos korlátolt ismertkörben érkeznek otthon magukat, s ha a társaságban oly eszme merül föl, amely az ő speciális ismertkörükön kívül esik, vagy félre vonulnak és unatkoznak, vagy a legalap-
 sabban kompromittálják a műveltségüket a társaság előtt.

Híres jogászok közt nem egy akad, a ki ünneplés tárgyát képezi a végtárgyalásokon, tönkreteszi a közzaváló valamennyi valamire való értet s fényes elokvenziájával, megtámadhatatlan következtetéseivel ügye részére hódítja a törvénylátó bíróságot. Kiváló parlamenti szónokok közt viszont nem egy találkozik, a ki tíz-tizenöt szóval lázba hozza a hallgatóságot, magával ragadja a karzaton nem ritkán disztíngvált, olykor tarka közönséget, hogy a hölgyek összecsapják apró tenyereiket: — Jaj, de aranyos szája van! Elhallgatnám a világ végéig . . .

De amikor a híres jogász meg az a nagy tehetségű parlamenti szónok csakugyan megjelenik az ő óhajtó női társaságban s egy-két összejövetelen alaposan bemutatja az eszejárását, szomorúan fogja tapasztalni, hogy fejtegetéseit a társaság sokkal több tisztelettel mint élvezettel hallgatja, s hogy a társaságot még egy kevésbé tehetséges ember is jobban feltudja villanyozni üres trécseléseivel, mint a hogyan ő teheti a jogi vagy rhetori talentumával.

— Derék ember ez a doktor! Dicséri valamely nőtárgya a társaságnak az ügyvédet. Csak az a kár, hogy mindig jogi dologról beszél. Egész büntető törvénykönyv lett belőlem, amióta velem foglalkozik.

— Nagyszerű férfinak ez a mi képviselőnk! Söhajtja a parlamenti szónokról a társaság egy másik nőtárgya. Csak az a kár, hogy mindig a politikáról beszél. Ugy kivagyok merülve már, amióta őt hallgatom, mintha legalább is őt Szapáry-kormányt buktattam volna meg.

S így tovább.
 Persze, nem minden jogász és nem minden jó parlamenti szónok el vissza ennyire a ráfigyelő társaság türelmével. Vannak köztük szellemes, apró tárgyakkal is szivesen foglalkozó, de igazán kiterjedt ismeretkörű férfiak, akiknek a saját szakmájuk körébe tartozó tudnivalókon kívül rendszeres újságolvasás, okszerű lekszikonhasználat s a más körökkel való érintkezés útján sikerült elsajátítani mindazokat az ismereteket, a melyeknek elsajátítása nélkül kerültek ki az iskolából, s amelynek elsajátítása nélkül általános műveltségről beszélni sem lehet.

Az ilyennel nem történik meg az, hogy a társaságban unatkozzék, vagy a társaságot untassa, mert a fölvetett kérdések bizonyos te-

kintetekben ismerősei már s ennél fogva érdeklődéssel kísérheti mások nyilatkozatait és érdeklődést ébresztve teheti meg azokra a maga megjegyzéseit.

A mi társadalmunk különösen sok példányt tartalmazza a speciális képzettségű alakoknak, de igazán kiterjedt ismeretkörű, a szakmáján kívül eső dolgokkal is ösmerős egyének meg lehetős ritkán mutat fel. Különösen áll ez a vidékről, a melynek az intelligens eleme sem üti meg mindig s mindenben az általános műveltség ama mértékét. Mennyivel kevésbé dicsekedhetik ezzel a vidéki magyar nép becsületese, munkás, tehetsős, de a haladó kortól messzire elmaradt tulnyomó nagy kontingense!

Népünk e téren tapasztalható elmaradottságában bizonyára sokféle kulturális tényezőnek van jelentékeny része. Hiányos az iskolai oktatás, fogyatékos a népnevelési módszerünk, nélkülözünk a nyugati népek rátermettségét a tudományokra, sőt a legszükségesebb ismereteknek a nép között való terjesztésére, s tudományos akadémiánk anyagilag biztos állapota mellett is nélkülözünk azokat az eszközöket, a melyeknek segítségével kényelmesebben hozzáférhetni a legszélesebb körű ismeretek kincses házához.

Ilyen viszonyok közt kétszeres örömmel fogadjuk a »Pallas« irodalmi részvénytársaság valóban meglepő nagyszabású vállalatát. A Pallas Nagy Lexikona, melyhez fogható sem az anyag lekiismeretes földolgozása, sem a terjedelem tekintetében soha nem produkált még a magyar könyvpiac, az előttünk álló I. füzet fényes tanúsága szerint a legteljesebb mértékben alkalmas arra, hogy a legelvontabb ismereteket is bevezesse a magyar nép minden olvasni tudó körébe. Ezzel a vállalattal lassankint teljesen megközelíthetővé válik a magyar

nép legelmaradottabb osztályai számára is a világ összes tudnivalóinak rengeteg nagy kincsesháza, mert a kolozsális munka több száz tagból áll, igen jeles férfiakból összeválogatott szerkesztősége szigorú gondoskodással járt el abban a tekintetben is, hogy a magyar szó-
 veg világos, könnyen érthető és vonzó olvasmány legyen.

Hasznosabb könyvv, mióta csak irodalmunk fejlődését figyeljük, alig felelt előttnk. Amit valaha magas képességű emberész a tudomány, a találmányok, a felfedezések stb. terén produkált, annak a kvintesszenziája mind megtalálható ebben a magyar könyvtáriásban. És hogyha valaki ad valamit arra, hogy előtte ismeretlen kérdése a világegyetemnek ne legyen, s hogy azt az időt, a mit naponkint, vagy hetenkint jó könyvek olvasására fordíthat, men-
 nél gyümölcsözőbbé tehesse: tartozék a legmagasabb intelligencia, vagy a kevésbé művelt nép közötti osztályához — nem nyugszik meg addig, amíg ezt a mindenhová elvezető bölcsek kalauzt asztalán nem látja.

A művet fényes illusztrációk teszik változatosá, hogy mindenről, ami csak szemlélhető, lehetőleg teljes képet alkothasson magának az olvasó. Az előttnk fekvő első füzet mellékletei: Ázsiai népfajok, Az Alpések beosztása, Abauj-Tornamegye térképe (mind a három Posner műintézetéből); Aradváros leguabb tervrajza, s az aranytermelés különféle munkálatait feltűntető melléklet (mindkettő a »Pallas« műintézetéből) tanubizonyágot tesznek egyuttal nemcsak a magyar ipar kifejlett állapotáról, de arról is, hogy a kiadó társulat semmiféle áldozatból se rettent vissza, csakhogy egy oly monumentális munkával gazgítsa irodalmunkat, amely bármely európai nemzetnek dicséretére válnék.

György Endre államtitkárságára senki sem gondol. Vajon Teleszky igazságügyi államtitkár marad-e, az még nincs eldöntve. Nehéz a helyzet a pénzügyminiszteriumban; Láng Lajos államtitkár tudós, igen tiszteletreméltó politikus, kedvelt személyiség, de hihetetlenül lassu tempóban intézi el úgy az apró, mint a fontos kérdéseket. Nem lehetetlen, hogy a mennyiben Wekerle alkalmas személyiségre talál, elhatározza magát arra, hogy Láng Lajost valamely más állami méltóságra ajánlja.

Az új belügyminiszter s a nemzetiségek. Hieronymi Károly az új belügyminiszter Zombolyán egykori választói előtt tartott bucsubeszédében az oláh memorandumról azt mondta, hogy annak több követelése, nevezetesen a választási cenzus revíziója s a választókerületek helyesebb beosztása figyelembe veendő. Most az oláh Tribuna Hieronymi belügyminiszterségét a nemzetiségek diadalának mondja, a következőleg írva: „Ő felsége saját kezdeményezéséből szólította fel az új kabinet fejét, hogy abba oly embereket vegyen be, akik a Hieronymi felfogásával bírnak. Kinevezetése tehát a nem magyar nemzetiségek küzdelmének diadalát jelenti!”

Lefoglalt képviselői fizetések. A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága több olyan képviselő összeférhetlenségi ügyében tartott ülést, a kiknek napdíjai három hónapnál hosszabb idő óta le vannak bíróság foglaltva. Időközben a lefoglalások egy része bíróság feloldatván, az illető képviselőkkel szemben a bizottság beszüntetendők határozta a további eljárást. Az érdekelt képviselők egyikenek nem lévén kézbesíthető a bizottság halasztást engedő végzése, a házszabályok 134. §-a értelmében bejelentendők határozza a bizottság az esetet a ház elnökének, azzal a kérrrel, hogy nyílt ülésben hívja fel az illető képviselőt kifogásainak s védekezésének előterjesztése céljából 30 napon belül a bizottságnal való jelentkezésre, a mi, ha meg nem történik, a bizottság a kezei közt levő adatok alapján, a kifogásolt képviselő meghallgatása nélkül határoz. A többi érdekelt képviselőnek, a kik a bizottság előtt jelentkeztek s ügyeik rendezésére halasztást kértek, a bizottság 30 napi halasztást engedett, oly megjegyzéssel, hogy ha ez idő alatt, vagyis december 31-ig a végrehajtások bírói feloldását nem igazolják, a bizottság az előtte fekvő adatok alapján fog érdemlegesen határozni.

KÜLFÖLD.

A Panama botrány. Páris, nov. 21. Ama hivatalos megállapítással szemben hogy Reinach báró halála agyhüdes következtében állott be, el van terjedve az a hír, hogy öngyilkos lett. Ducret, a Cocarde igazgatója, mely lap először hozta a Floquet ellen irányuló támadásokat, annyira meggy, hogy egy interjúban célzást tesz arra, hogy lehetők tartja, miként Reinach merénylet áldozata lett, mint-hogy 192 parlamenti férfiücsülete függött attól, hogy Reinach hallgasson.

Oroszítás nyakra-főre. Varsó, nov. 21. Az orosz kormány a lengyel tartományokban orosz telepítéseket szándékozik létrehozni, mely célból nagyobb birtoktestek vá-

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —
Írta: V. Gaál Karolina. 32.
(Folytatás.)

A majorné szeméit törölgette és szorongatta Sorányiné kezét: el volt ragadtatva e kellemes társalgás által s a mint haza ért, sietett leányaihoz az éléstárba, (melynek ajtaja az udvarra nyílt, s látni lehetett, hogy csinálják a kisasszonyok felgyürt ruhájukat, fehér kötélyesen a szép sárga tarhonyát.) Lihegre lépett be hozzájuk.

— Itt a tojás, ezt még ma mind leütjük, gyermekeim, siessetek. Panni is jöhet a nagyját összevagdálni, hogy kész legyünk délutáni négy órára.

— De kész kell annak hamarabb lenni, mama! szolt Leona, a munkában felpirult arccal, gömbölyű karjának hófehérsége ugyan kitünt. — Az angol lord szavát adta, hogy itt lesz ő is Margicza születésnapját megünnepeelni.

— E szerint Kosárkyék is jönnek, pedig Szeréna el nem marad, meghívtam Tarvölygyiékkel.

— Hát hadd legyen mama! szolt Leona, az a lány igen kedves és okos! En sokat társalogtam vele tegnap. Báró Kosárkyt sohse szerette ő, anyám, csak az atyja akaratából lett arájává...

— No, azt úgy szokás mondani, mosolygott a majorné, — mikor a völégény elolvad. Hát te siratnád és kiabálnád, — hogy mint szeretted Sorányi Gerőt, ha talán elbagyna?

— Bizony siratnám mama! Olyan kedves ember ő, hogy lehetne siratni! Aztán kicsit szeretem is.

— Jaj, de bohó vagy, Leona, mondta Margit, — hogy lehet olyan idős férfit szeretni?

— Hallgas, te kis pipó! Hát válassz te valami gyerkőcöt, a ki már tíz leánynak hazudott s nem lett egyhez sem hü! Mert gyerek.

sárlását és eldarabolását határozta el. — A Lodz és vidéke gyáraiban dolgozó munkások kivétel nélkül vizsgálatot tartoznak tenni jövő év január 13-ig a lengyel és orosz nyelvből. A melyik alkalmazott nem felel meg a vizsgálatnak, kiutasítják Oroszországból.

A nemzetiségi izgatók.

Debreczen, nov. 23.

(K. B.) Lukács László sajtó-perének leírása óta a debreczeni közönség, melynek alig volt még alkalma nemzetiségi izgatókat látni, nagyobb figyelemmel kíséri ezekben működését, mert észrevette, hogy a veszedelmár a szomszédunkban van, a mennyiben Szilágy- és Szatmár-vármegyék oláhjai között fogékony talajra lettek a Lukács László eszméi. Az alföldi magyarság megdöbbenve nézi e körülményt s tudatára ébredt annak, hogy ezzel szemben valamit tenni kell, mert a nemzetiségi izgatások ma már oly veszedelmes jelleget öltöttek, hogy komolyan veszélyeztetik a magyar állam belbékéjét.

Itt az ideje annak, hogy az egész magyar közvélemény tüzetesen foglalkozzék e kérdéssel s kövessen el mindent a nemzetiségi üzemek elfojtására. Lám, az erdélyi magyarság már évek óta védekezik; felismerve a veszélyt, a társadalom — állami támogatás nélkül — sorompóba lépett s megalkotta az erdélyi magyar közművelődési együletet, mely ma még ugyan fogyatékos eszközökkel, de azért napról-napra sikeresebben küzd azon áramlatok ellen, melyek Erdélyben fenyegetik legnagyobb mérvben a magyarságot. Hogy mily nagy szükség volt ezen együletre, melyet Debreczen város hazafias közönsége is tekintélyes összeggel támogat: azt mindenki előtt bebizonyította a közelebb Debreczenben lefolyt sajtópör.

A nemzetiségek közt az oláhok lármáznak lehangosabban, de hasonló s nem kevésbé veszedelmes üzemek folynak az erdélyi szászok, a délvidéki ráczok s a felvidéki tótok közt. A multban osztrák kéz szitotta, most pedig muszka kéz szítja ezen üzemet, melyekkel szemben a magyar állam eljárása legalább is — enyhe.

Elítélnék egy-két izgatót — rövid időre — de sem nem nyerik meg a magyar állam részére, sem meg nem féltetik őket. A büntetés, melyet rájuk szabnak, távolról sincs arányban azon bűnnel, melyet elkövettek. Ez nem használn, sőt inkább árt, mert olesó áron jutnak a martyr czimhez. Ezeket a nemzetiségi izgatókat vagy kutyába se kell venni, azaz engedni kell, hogy ugassanak, vagy pedig, ha büntetni akarják őket, a mire alaposan rászólgálnak, kiméltlenül kell velök elbánni. Az enyhe büntetést ők fölsem veszik, ennél jobban bánatáná őket az, ha rájuk se hederitene senki, mert

— Leányok, ne fessétek falra az ördögöt, megjelenhet! — Ma új vendéget kaptok am.

— A lord? fitymálta Margit. Ki nem állhatom azt a nyafogó vékony hangját. — Nekem a feketék és a férfias érczeshanguk tetszenek.

— No lány, leszedd a pókhálót mindenünnen és szépen öltözködjél, mai napon leánynezőt láthatsz házunknál! Szép feketét!

— No hát kit? kérdi Margit, küssé megállapodva a tésttagyurással.

— Csináld csak azt a tarhonyát, mert elkéstek vele. Becsületemre mondom, hogyha már itt lesznék is a vendégek, a tésttát, tek-nő és nyujtó deszka mellől egy lépést se mozdultok, míg tarhonyánk az utolsó morzsáig kész nem lesz.

— Mondja hát, mamám, sürgeté Margit, ki jön ma ide, valaki új? Ha meg nem mondja, nem gyurom tovább a tésttát és — be-megyek, lefekszem a divánra! — Mindketten nevettek.

— Ejnye vakmerő leány, most azért se mondok semmit! —

— Ugyan Margit, siess no, a mama csak tréfált, hogy kész legyen mihamarább a tarhonya.

— Annyit megmondok, mamám, szolt könyekbe borult szemekkel a csinos Margit, — hogy én nem megyek ám mindenféle — ösbekavarodott gavallérhoz nőül. Ha Leonát rábeszélted Sorányi vagyonosságá miatt — de én —

— Csitt! mondta Leona, te kis semmi! Ne sértsd völégényemet, mert istenemre mondom, ha van a szívben szerelem, melyet menyasszony érezhet, én szeretem a művelt, kedves Sorányi Gerőt. És most rajta, siessünk, kis gerlém, annál hamarabb kész leszünk.

— Ne üssük ma le ezt a sok tojást! kérte Margit a mamát. Folytassuk holnap, — miután ma annyi vendég lesz.

— Mondom, kész kell lenni az egésznek...

hiúságukban lennének megsértve; ha tehát megítéleti őket a magyar állam büntető hatalma azzal, hogy kegyeskedik izgatásaikat észrevenni: akkor sujtsion le rájuk teljes erejével, mert ezek az izgatók az enyhebüntetést az állam gyengeségének, vagy gyávaságának tudják be.

A napokban ítelt el a m. kir. kuria egy Marsall Gusztáv nevű bécsi pánszláv orvos-növendéket — felévi államfogházra, mert a magyar nemzet elleni gyűlöletre izgatott. Ez is olyan enyhe ítélet, melytől javulás alig várható s az olyan megrögzött pánszláv, mint Marsall, magában bizonyára nevet azon, hogy ilyen szeliden bánnak vele.

Ismertem ezt a jeles ifjút még eperjesi jogász korából. Több délvidéki rácz ifjú volt akkor az eperjesi jogakadémian s míg a többiekkel a magyar fiúk meglehetősen jó viszonyban voltak, addig Marsall került a magyar fiúkkal minden érinkezést, hanem annál inkább kereste a barátságot a tót ajku jogászokkal és theologusokkal. Marsall, ki telítve volt pánszláv eszmékkel, az akadémia több rácz és és tót hallgatóival titkos pánszláv társaságot alkotott, melynek ő volt a vezére.

A titkos pánszláv társulat azonban csakhamar fölfedeztetett s éppen a tót ajku, de magyar érzelmű ifjak fedezték föl. Az eperjesi jogakadémia ifjusága, mely nem csekély autonómikus jogokkal bír, azonnal gyűlést tartott s kizárta a joghallgatók testületéből a pánszlávokat, a mi egyértelmű az akadémlából való kizárással. Hasonlóképen cselekedett a theologiai ifjuság is s a hazafias tanári kar sietett megerősíteni az ifjuság ítéletét. A pánszlávoknak — első sorban a legkonokabb és legfanatikusabb Marsallnak — 48 óra alatt utilaput kötöttek a talpára.

Igy került Marsall Pozsonyba, a honnan szintén kizárták, majd pedig Bécsbe, hol orvos-növendéknek csapott föl s a magyar nyelv tanításából tartotta főt magát. Annak daczára, hogy a magyar nyelv tudása kenyeret adott neki, érzelmei a magyar nemzet irányában nem változtak, mutatja ezt a kuria ítélete.

Eperjesen kurtán bánták el vele, valamint hasonszörű társaival. Ellenben a debreczeni főiskola nagytiszteletű és tekintetes tanári kara, mely kizárással szokta fenyegetni az olyan növendékeket, kik a tandíjat idejében be nem fizetik, még most is törli a fejét rajta, hogy azon debreczeni joghallgatók, kik azzal vannak vádolva, hogy Lukácsiu mellett tüntettek s kik e miatt a joghallgatók segélyző együletéből kizáratnak, jogosan záratnak-e ki, vagy sem? Követtek-e el a segélyző-egylet tagjai formahibát, vagy sem?!

Az ifjuság megtette a magát, a mit te-

Nem tudod, te kis boszorkány, hogy küldenem kell Budapestre a vevőnek?

— Ah! Tudom én azt! De mikor — — — meg nem mondd, ki jön hozzánk leánynezőbe, te kegyetlen anyus! Sohajtá Margit.

— No — de még csak az anya és Gerő terve, — hazajött Jenőjük, pénze van, birtokot vesz és nőül. Beszélt a majorosné.

— Ah!... Ez érdekes! Kiáltott fel Margit, — de ha szép fiatal, akkor más is, Leona is beleszerethet...

Leona lisztes kezével végig huzta a kedves rózsás arczot és megfenyegette őt.

— Csak egy Sorányi van, kit szerethetek és ez Gerő! mondta komolyan. A fivéréneked hagyom.

— Nos, most menjen a munka leányok! — Panni, hozz szítát, a már kész tarhonya lisztes részét ereszd át... En elkészitem az ebédet, megteritek itt künn a nagy diófa alatt. Azután a 100 tojást feldolgoztatjuk három négy óráig.

— És úgy ment a dolog, tüzzel. Hanem oly sok tarhonya lett a száz tojásból, — hogy fejnégykor még derekasan láttak hozzá.

A leányok jajgattak.

— Sohse bánjátok, ha munkában találnak is, annál jobb. Tarvölyginé meg nem botránkozik a felett. A Sorányiak pedig becsülik a munkát. Mig készek lesztek, én elfogadom a vendégeket... Eredj no Panni, nyiss kaput, itt van már a Sorányiék fogata...

Jézus Mária!... Csukjuk be az éléstár ajtaját, mama! kiáltá Margit, tojásos kezeivel itegegetve, de a mama kionsont!

— Sose csukjuk biz azt, mondta Leona, hátha Gerő neje leszek, bizony előtte is fogok dolgozni.

— És így a következő pillanatban Gerő és Jenő az éléstár küszöbéről vidáman üdvözölték a hölgyeket.

(Folyt. köv.)

hetett, de a tanári kar még mindig késlekedik. Ha azok a joghallgatók nem hibásak: mentse fel őket a vád alól, ha ellenben hibásak — a mint általánosan hiszik — éreztesse velök azt, hogy az alma maternek fenytit karja is van!

A nemzetiségi izgatásokkal szemben csak az erélyesség segít. Az erélytelent az izgatók és hiveik kinevetik s azon hit gyökerezik meg bennük, hogy Magyarországon a magyar nemzet ellen minden szabad!

Az ellenkezőre kell őket megtanítani!

Fővárosi levél.

Budapest, nov. 22.

Tegnap esett le a fővárosra az első hó, tegnap köszöntött be az új kormány is Wekerle Sándor vezetése alatt. — A kormányt ugyan tévesen írom ujnák, hiszen tudom, hogy a politikus fők tudják már odabaza is, hogy csak a firma új. Az üzletvezetőt cég-társá tettek s a cég most az ő neve alatt áll fenn. — Hogy hosszú életű lesz-e? Nem tudom. Hanem a fellegekkel gyors lebegésű pelyhekben aláhulló hó még gyorsabb olvadása nekem nagyon is eszembe juttatja a mulandóságot.

De bizony nemcsak ezen természeti jelenségből következtetek én a politikai jövőre, hanem azon erős támadásokból is, melyeket az ellenzék vezérferiai az új kormány ellen tegnap intéztek. És ha jól szemügyre veszem a dolgot, arra a meggyőződésre jutok, hogy nincs halandó ember, kinek népszerűsége oly nagy lenne, hogy egy népszerűtlen párt által alkotott kabinetbe életerőt önsön s annak hosszú életet biztosítson.

S valóban, a mi az új kabinet fogadtatását illeti a közvélemény és az ellenzék pártok részéről, ugy is történt minden, a hogy előre látható volt. Azon kezdtek mindig, mindenfelől, Eötvös Károly is, Apponyi is, Ugron is, hogy Wekerle derék, becsületes ember, hogy megérdemli azon népszerűséget, melyet pénzügyi viszonyaink rendezésével, mint az országnak eddig leglángeszűbb pénzügyminisztere szerzett, — de azt a kabinetet, melyben olyan emberek is vannak, mint Tisza Lajos, Szilágyi Dezső és Fejérváry Géza: a függetlenségi és 48-as párt már elveinél fogva, a nemzeti párt pedig, — bár szintén a kiegyezés híve és ezen kiegyezést szintén marandó alkotásnak tartja, — minthogy a kormány említett tagjai illiberalis hajlamaikról cselekedeteikből máris eléggé ismeretesek, nem támogathatja.

A tegnap lefolyt ülésen Károlyi Gábor gróf sokszor keltett zajos derültséget közbeszólaival. Találó volt különösen az öreg násznagyról tett megjegyzése, melylyel Tisza Kálmánra célzott. S hiába való Tiszának a szabadelvű pártkörben tett azon védekezése, hogy őt tévesen tartják ellenfelei pártvezérnek, ő most csak közkatona: az események figyelmes szemléléséből kitűnik, hogy a Wekerle-kormány a Tisza és Szapáry-kormány szerelemgyermeke csupán, kinek is a tegnapi ülésen tartatott meg fényes esküvője a piros bársonyszékkel, Tisza Kálmán násznagysága mellett.

Hanem hogy ez az új frigy meddig fog tartani, hogy vajjon nem következik-e be már közelebb a válság: az csak a kötelező polgári házasság feletti döntés alkalmával lesz bizonyossá. E tekintetben a kormány — mint a miniszterelnök nyilatkozataiból is kitűnik — már is eléggé gyáván viseli magát s úgy látszik, hogy annak idején hátrálót is fuvat, a mi meg aztán erkölcsi tekintélyét teljesen aláfogja ásní. A főrendiház nem valami tartakokkal fogadta Wekerlét s tekintve, hogy a klerikális elemek a sajtóban már megkezdtek izgatásait, valóságos, vagy legalább is veszélyes időknék nézünk elébe.

Ennyit a politikai helyzetről. Még egy néhány szóval a tervbe vett diakkongresszusról óhajtok megemlékezni. — Ugy idetfen az egyetemi ifjuság körében, mint Kolozsvárott igaz lelkesedéssel fogadták az eszmét, mely a legközelebb tartandó gyűlés helyéül a vendégszerető Debreczen jelöli ki. Hiszem, hinne kell, hogy Debreczen város polgársága és ifjusága méltó szívélyességgel s a hozzá fűzött bizalomnak megfelelőleg fogja fogadni a nemzetnek mindenünnen odasereglt művelt ifjait s ezek a legjobb, legszebb emlékek fognak tőlük elbucszni.

Hindy Attila, az Egyetemi kör elnöke, e tekintetben ezen sorok írója előtt úgy nyilatkozott, hogy egyrészt ugyan Debreczen híres vendégszeretete vonza őt ezen városba, másrészt inkább azon hite, hogy a zott tartandó ifjusági gyűlés oly lépés leendő, mely a létesítendő egyetemi tervét — tekintve a főiskolai ifjuság szemlélmének ez alkalommal való megnyilatkozását is — a megválasztásához közelebb viszti. Szép szavak, szép törekvés, méltó a város polgárainak és ifjuságának halála és barátságára.

Azokban ez alkalommal nem mulasztatom el az egyetemi körben hallott azon megjegyzés tudomásra hozatalát sem, mely szerint kár, hogy olyan soká késnek a hivatalos meghívással, holott a lapok annak híret már régen hozták! — Ezt az ottani ifjuság intéző bizottságának figyelmébe ajánlom.

R. N.

Ujdonságok.

* Az első hó. A tél hírnöke, az első hó ma megérkezett. — Egész délelőtt hulltak a ritka hópelyhek s felköltötték mindenki...

* Az új vasut bejárása. A debreczen-nagyléltai vasut bagosi szakaszára, mely pótbéjárás lesz, holnap a városházán, holnapután pedig Derecskén a derecski szárnyvonalakra bejárás lesz...

* Dr. Wolafka a főrealiskolának. Dr. Wolafka Nándor választott püspök és debreczeni plébános ünnepélyes beiktatása alkalmából száz koronát adományozott a debreczeni állami főrealiskolai segélyegylet alapítókének gyarapítására...

* Színház. Tegnap Bisson 'Meholdogult' cz. vígjátéka adatott kevés közönség előtt. A szereplők jó kedvvel játszottak. Ma az 'Agglegények' vígjáték kerül színpadra.

* Zsebmetsző a vonaton. A híres Weinberger ismét munkába lépett. Az éjjel a Szatmár-debreczeni vonalon egy alvó utas zsebéből kilopott 150 frtot, aztán eltűnt. A megkároított utas jelentést tett a rendőrségnek...

* Ügyvéd nem lehet színházi ügynök. Vadász Bertalan dr. fővárosi ügyvéd az elmúlt hónapokban színházi-ügynöki iroda nyitására vállalkozott a belügyminiszterhez, ki a szükséges hatósági információk beszerzése végett a kérvényt a fővárosi tanácsoshoz küldte...

* Új siker. A nemrég lefolyt brüsszeli kiállítás alkalmából a kiállítás elnöke a következő levelet intézte a gr. Esterházy-féle cognacgyárhoz, mely a kiállításon tudvaleg a díszoklevelet az aranyéremmel nyerte el...

Őszi vers, én és a tél.

A mult héten még borongós, lueskos őszi napok jártak. Most pedig beállt a disznóölésre alkalmas idő.

Hát kérem, én ezt a változást nem azért mondom el, mintha valami nagy ujdonsággal akarnám meglepni az olvasó közönséget, hiszen azt mindenki tapasztalhatja, hogy ez idő szerint nem tapad sár a saru nemü alkalmatosságokra...

Máshonnan indult ki kérem ez a dolog egészen. Valamiképen a természet szüli az ősz, azoképpen szüli az ősz az őszi-tárzakat.

Figyelemmel szoktam kísélni a lapokat és a szerkesztőségi papír-kosarakat. — Ebből állhatom össze a statisztikát, mely szerint a helybeli szerkesztőségi irodákba kilencszáz-nál több vers és négy száz-nál több tárcza érkezik be az ősz beálltával, melyek különféle variációkban egyesült erővel csupán azért irattak meg, hogy megtudhassa minden ember, hogy 'itt az ősz' s hogy szörnyű az a világ-fájdalom, mely az emberek kebelében dul az ősz évdad beálltával.

Hogy persze ezen tárczáknak és verseknek csak nyolcz százaléka jelenik meg lapjaink hasábjain, annak a konok szerkesztő nrak az okai, a kik nem tudják eléggé méltányolni az ősz jövetelét s a szivettépő spleent.

A mint pedig nagyon sok emberen, úgy rajtam is erőt vett az őszi hangulat, fájdalmas

érzések támadnak bennem a természet haldoklásán.

Le is ültem tehát egy este a mult héten s költeményben örökítettem meg a mulandó ősz. Lehetősen hangzatos rímekben elkezdtem temetgetni a természetet, melyben elhal a virág, örök álomra hajja fejt a hulló levél, s meghal, megdermed még sok egyéb.

Az utolsó strófa végén már egy csepp hija volt, hogy be nem bizonyítottam magamnak, hogy én sem létezem, mert én is halott vagyok.

Szerencsére a nagy szellemi tusa következtében felborítottam a tinta-tartómat. Már pedig kivül senki sem volt más a szobában s tinta-tartókat csakis élő ember szokott felborogatni.

Azután elgondoltam, milyen szépen is fog az én nevem festeni a 'Debreczen' tárcza rovatában egy költemény alatt.

Hanem bizony a kis költemény nem látott napvilágot. Megboszulta magát az ősz, a miért úgy lehuztam benne a sárga földig.

Máspárna a takarítófőm azzal lepett meg, hogy 6 fok hideg van s hogy csontkeményre fagyott künn a tegnapi még lueskos talaj.

Már pedig télen ki olvas őszi költeményeket. A fagy megfagyasztotta kis dalocskámat a létjogtól.

Szerkesztő ur! én sohasem fogok több őszi verset írni!*)

Szatyl.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az orsz. képviselő napidijainak lefoglalása. Érdekes eset eldöntéséről ad hirt az 'Ügyvédek Lapja' legújabb száma: Egy országgyűlési képviselőnél megválasztása után alig felóra mulva tisztelget a bir. végrehajtó, értesítvén őt arról, hogy lefoglalja napidijait és lakbérét és az erre vonatkozó rendvényt elküldötte a képviselőhához. Az új honatyja ez ellen előterjesztéssel élt a budapesti V. ker. járásbíróshoz, mely annak helyet nem adott, mert kiderült, hogy a foglalás idején az illető, ha nem is 'igazol', de megválasztott képviselő volt, a foglalást pedig természetesen elő feltétel mellett fogantositotta a végrehajtó, hogy őt igazolni és ennek következtében díjait utalványozni fogják. Felfolyamodás után a járásbíróshoz határozatot a kir. tabla is helybenhagyta.

Városi közgyűlés.

Debreczen, nov. 23.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága — gr. Degenfeld József főispán elnökelete alatt — ma d. e. reades közgyűlést tartott, mely közepesen volt látogatva.

Gr. Degenfeld József főispán megnyitván a közgyűlést, megemlékezik az új kormány kinevezéséről s indítványozza, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök hűz üdvözölő feliratot intézzen Debreczen város közönsége. Az indítvány egyhangulag elfogadtatik.

Olvastatik a szeptember és okt. hónapokról szóló polgármesteri jelentés, mely a rendes tárgyakon kívül megemlékezik az új kutak furásáról és a kolera ellen tett óvintézkedésekről.

Kovács Gábor kifogásolja, hogy az új kutakat nagyon lassan furják, pedig — tekintettel a kolera-veszelyre — gyorsan kellett volna e kutakat létesíteni. Balogh Mihály főmérnök megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel nem lehetett többet tenni. — A polgármesteri jelentés különben tudomásul vétetett.

A hortobágyi ökr-járás kimélese céljából hozott közgyűlési határozatot a miniszter azzal kívánja pótoltatni, hogy az ezen határozat ellen vetők a legellettési szabályrendelet értelmében fognak megbüntettetni. A határozatba a kívánt pótlás beszúratik s ismételve fölterjesztetik a miniszterhez.

A pallagi tagföldék bérlete tárgyában szept. 29-én hozott közgyűlési határozat Hidvéger Mihály által megfélebeztetvén, e határozatot a miniszter megsemmisítette s a Hidvégerrel kötött szerződést érvényesnek jelenti ki.

Komlóssy Arthur sajnálattal veszi tudomásul a miniszteri leiratot, mely az önkormányzat értékét csökkenti. Azon körülményből, hogy még anynyi joga sincsen Debreczen városának, hogy kinek adja bérbe birtokát, arra lehet következtetni, hogy a máris nagyon megnyirbált önkormányzati jogok előbb-utóbb megsemmisítetnek. Az információt a főispántól nyeri a miniszter, nem csoda tehát, ha a határozat megsemmisítetteti. Az árverésnél öszszejátszás történt, de nem történt semmi az iránt, hogy ezen összejátszás megtorlattassék Kifogásolja, hogy Fölöp Jakabnak visszaadassék az 1000 frt bánatpénz. Indítványozza, hogy ennek visszaadása függesztessék föl addig, míg törvényes uton le nem folyik a Hidvéger Mihály-féle dolog.

Vértessy István főjegyző kijelenti, hogy az árverés rendben folyt le. Ö semmiféle összebeszélést nem látott. Lehet, hogy a teremben nem történt ilyesmi.

Ábrahám László t. főügyész nem látja azt, hogy a miniszter megtámadta volna az önkormányzatot, hanem megtanította a város

*) Okosan tesszi!

Szerk.

arra, hogy miként tartsa tiszteletben saját határozatát. A tanácsnak nincs módjában az öszszejátszást bebizonyítani, a törvény útjára való terelés tehát hiábavaló lenne.

Kovács Gábor kijelenti, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv nem tünteti fel kellőleg az itt hozott határozat indokait. Nem csoda tehát, ha a határozatot a miniszter megsemmisítette, mert a miniszter csak a hiányos jegyzőkönyvből ítélte. A Hidvéger felebeztésében olyan dolgok fordulnak elő, melyek a valóság-nak meg nem felelnek. — Hasonló dolgok a miniszteri leirathban is foglaltatnak. Mindez a közgyűlési jegyzőkönyv hiányosságának tudható be. Hidvéger ellen ezen ügyből bünvádi panasz is adatott be. — Indokoltnak találja a Komlóssy Arthur indítványa mellett azt is, hogy a város közönsége törvényes uton igyekezzék érvényteleníteni a Hidvéger Mihályval kötött szerződést.

Márk Endre azon nézetben van, hogy a minisztert a törvény vezette, mert egy kétoldalulag törvényesen kötött szerződést egyoldalul megsemmisíteni nem lehet. A tanács előterjesztését elfogadja.

Gróf Degenfeld József főispán nem látja a miniszteri leirat által az autonómiát megsértve, mert a leirathban nincsen egyéb, mint egy jogerőre emelkedett közgyűlési határozatnak fentartása.

Komlóssy Arthur és Kovács Gábor ismételt felszólalásai után Dr. Balkányi Miklós emel szót, ki elfogadja a tanács előterjesztését.

A közgyűlés többsége a tanács előterjesztését elfogadja. Olvastatik a polgármesteri jelentés az itales fogyasztási adók tárgyában. A város ajánlatát a pénzügyminiszter nem fogadva el, egy konzorciumnak adta ki a fogyasztási adót, mely konzorcium ajánlata jóval kedvezőbb volt, mint a városé. Örvedetes tudomásul vétetik.

A kolera-járvány elleni óvintézkedések folytán tett kiadások fedezésére 30,000frt póthitelt kér a tanács. Dr. Balkányi Miklós örömmel szavazza ezt meg, mert bizonyos, — hogy a hatóság érélyes intézkedéseinek nagy része van abban, hogy a kolera't mindeddig kikerültük. Indítványozza, hogy Körner Adolf tanácsnoknak, Dr. Sárvary Gyula főorvosnak, Boczkó Sámuel főkapitányknak, továbbá az egész tanácsnak jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék azon érélyes intézkedéseikért, melyeket a kolera-járvány behurcolása ellen tettek.

A 30,000 frt póthitel megszavaztatik, valamint a jegyzőkönyvi köszönet is.

A sámsoni nagy csapszékett nyilvános árverésen eladatni javasolja a tanács, mivel a jövedelme nem fedezi a fentartási költségeket. A kikéltási ár, melyen alól nem adják, 2200 frt lesz. Városi vagyon eladásáról levén szó, névszerinti szavazással döntöttek e kérdésben. A közgyűlésen jelen voltak (117-en) mindannyian igennel szavaztak, e szerint meg levén az öszses bizottsági tagok abszolút többsége, az eladást — természetesen miniszteri jóváhagyással, eszközölni lehet.

A tanács javasolja, hogy a könyök-utca kinyitásához szükséges telek 2,400 frtert megvétsessék. Városi vagyon szerzéséről levén szó, itt is névszerinti szavazással döntöttek s mind a 117-en a megvetel mellett szavaztak.

Következtek a nagy biztos, polgári biztos és illeték-nyilvántartó választások. Dr. Bakonyi Samu elvi elláspontjánál fogva ismét azt indítványozza, hogy a kandidáló bizottság azon tagjai, kiknek megválasztása e közgyűlés jogkörét képezi, a mai közgyűlés válassza meg, mert a törvény értelmében esetről-esetre kell ezen tagokat megválasztani.

Gróf Degenfeld József főispán ragaszkodik a mult közgyűlés határozatához, mely úgy döntött, hogy a kandidáló bizottság tagjai 6 évre megválasztottaknak tekintenek. Ezt a határozatot éppen a felszólaló bizottsági tag megfélebezte, várják be tehát a miniszter intézkedését, addig pedig ragaszkodjanak a multkori határozathoz.

E szerint megmaradt a régi kandidáló bizottság, melynek tagjai a közgyűlés részéről: Tóby István, Paksy Imre és Serly Ede, a főispán részéről: Márk Endre, Cuzsik Gábor és (Fráter Imre nem levén jelen) Dr. Király Ferencz.

A szavazás menetének gyorsítása végett 2 szavazat-szedő küldöttség alakítottatott.

A mátai biztosi állásra kijelöltettek: Farkas Albert, Leskó Ferencz, Orosz István, Uszó István, Balogh János és Ács Nagy László. Beadatott 114 szavazat, melyből Farkas Albertre 78 esett, így nagy többséggel Farkas Albert választott mátai biztossá. (Egy hang: Bizony nem oda való ember az!)

Az illeték-nyilvántartói állásra kijelöltettek: Krasznay Ferencz, Schaitz Sándor és Sipos György. Közfelkiállítás útján megválasztatott: Krasznay Ferencz.

A polgári biztosi állásra kijelöltettek: Pavay Gyula és Balogh Ottó. Közfelkiállással megválasztatott: Pavay Gyula.

Olvastatik a tanácsi előterjesztés a nyári szinkör építése ügyében. Miután a folyamathban lévő nagy építkezések által a város pénztára úgy is nagyon igénybe van véve, de meg nem is okvetlenül szükséges még ez idő szerint a nyári szinkör, — a tanács azt javasolja, hogy halasztassék el a nyári szinkör építése; azt azonban meg lehetne engedni, ha magánvállalkozó akar építtetni nyári

szinkört, de úgy, hogy ebből a városra semmi teher ne háruljon s a szinkör csak a debreczeni szintársulatnak legyen kiadható.

Komlóssy Arthur az elhalasztásba beleegyeznek, de magán-vállalkozónak nem engedné meg a nyári szinkör építését, mert a város, mely a szinkörért sokat áldoz, nem bocsáthatja ki kezéből a szinkörvet még a nyári hónapokra sem.

Jóna Dániel elfogadja a tanács előterjesztését.

Szabó József a tanácsi előterjesztés első részét elfogadja, de a második részét nem.

A többség (28 szavazat 24 ellen) elfogadja a tanácsi előterjesztést.

A közgyűlést holnap reggel 9 órakor folytatják.

Főszerkesztő: Szinay Gyula.

Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna

Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.

(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Eladó 2700 métermázsa Ó-TENGERI

egészben vagy részletenkint.

Értekezhetni: Szabó Lajos Fiai cégégnél.

(462.) 2—2

Legnagyobb választék: Flanelle, posztó, tricót, selyem, szines

TÉLI SZOKNYÁKBAN legújabb izlés szerint, olcsón, határozott árakhoz

Kardos Lászlónál KOSSUTH-UTCZA.

JUTÁNYOS szabott árakon kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL:

divatos női ruhaszövetek

Franczia flanellek, Kasán, Moldon

legújabb ruhadiszkek FEKETE DIVATKELMÉK szines és fekete selymek

mosó vелеzek TÉLI HIMALÁYA KENDŐK selyem- és haraszt-kendők GYERMEK-RUHÁCSKÁK, FELÖLTŐK

normal-, gyapju- és pamut alsó ingek

UJJASOK és NADRÁGOK Téli harisnyák, keztük.

Az idén szép raktárt tartunk BRASSÓI és GÁCSI posztókban

Tricot, peruvien és Doskinokban. (419.) 25—?

Addig is, míg

uj nagy szőnyeg-raktárunkat

berendezhetjük, helyszüke miatt leltározásunk előtt mindenféle:

SZŐNYEGEK, butorkelemék

valamint

FÜGGÖNYÖKET

viaszos vászon, padló-parket és linooleumot

10-20-30 százalékkal olcsóbban árúsítunk.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA.

Birtokvétele.

Kézpénzfizetés mellett való azonnali megvételre kerestetik

egy nemesi birtok

árban 200.000 forintig és egy

Uradalom

árban 700.000 frtig.

Kellemes vidék, szép kastély, jó gazdaság, majorsági épületek, elsőrendű szántóföld, vagy kiterjedt erdőség kívánlatik. Ajánlatok csak az eladó birtokosoktól kéretnek e címre: **Platz Richard**, Bécs, IV. Margarétha-utca 12. (453.) 3-3.

Dr. FRÁTER IMRE

specziális gyermekorvos

(a budapesti „STEPHANIA” gyermekkórház volt alorvosa.)

Ajánlja magát a t. közönség pártfogásába.

Lakik: Nagyvárad-utca 2122. szám alatt.

Rendel a napnak bármely órájában. (439.) 3-10.

Nagy lakás

a főter és hatvan-utca sarkán,

a volt kereskedelmi-akadémia épület

rögtön kiadó.

Felvilágosítást ad **TÓTH GYULA** vaskereskedő özég. (396.)

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN

AJÁNL:

MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT,

friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszád, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi, Franzensbadi, **Gieshübl**, Gleichbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ágnes és Stefánia forrás, Paradi, Pülnei, Prebláui, Pyrmouth, aczél, Screbenai (Bosznia), Guber forrás, Levico és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Saldschitz, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizeket. — Továbbá: **lenkenze, olajban tört mindenféle festékeket**

és mindennemű fűszerárúkat.

Kiváló finom:

czukor, kávé, tea és rumokat,

igen jutányos árban.

(3.)

114.

Máriaczei gyomorcsépek

kitűnően hatnak a gyomor-betegségeknél.

nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

Schutzmarke *l. Praly.*

Jelek, melyekről a gyomorbetegségek fölismerhetők: étvágytalanság, a gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfútság, savanyu felbűfés, hasmenés, gyomorgöcs, felesleges nyálka-kiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöcs, kemény székelés vagy székülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott. Gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gúllisták, májbajok és hámorrboldáknál.

Nevezett betegségeknél a **MARIACZEI GYOMORCSÉPEK** évek óta a legnagyobb sikerrel használtattak, a mit száz és száz bizonyítvány igazol. Egy palack ára, használati utasítással együtt, 40 kr. Kettős palacké 70 kr. Központi szétküldés **BRADY KÁROLY** gyógyszerész által, **Kremsterben, (Morvaország)** A védjegy és aláírás megfigyelendő. Csak oly csépeket tessék való diáknak elfogadni, melyeknek burkolására zöld szalag van ragasztva e szavakkal: „Valódiságát bizonyítom.” E szalag az én aláírásommal van ellátva.

Valódi **MARIACZEI GYOMORCSÉPEK** kaphatók:

Debreczenben: **Mihalovits István**, **Dr. Rotschnek Emil**, **Tamassy Béla**, **Tóth Béla** és **Balázs Ödön**; **Er-Mihályfalván**: **Mátray István**; **Dioszegyen**: **Vaday Ignác**, **Hadházon**: **Farkas Ödön**, **Hosszu-Pályiban**: **Sárossy Imre**, — **Kabán**: **Horváth Kálmán** gyógyszerész uraknál. 4-43

SZŐNYEGEK

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútor-szövetek és viaszkos-vásznak

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

(418.)

25-?